

Катерина Нагель

Науковий керівник – канд.іст.наук, доц. Богданова Т. С.,
Чорноморський державний університет ім. Петра Могили

**КУБИНСЬКО – ІРАНСЬКІ ВІДНОСИНИ
НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ**

Відносини Куби з Іраном мають більш політичний характер, але Куба докладает величезних зусиль, щоб перетворити ці політичні відносини в економічно вигідну кооперацію. Іран засуджує американське ембарго проти Куби і повністю готовий допомогти Кубі, незважаючи на власні економічні втрати.

Cuba's relations with Iran are mostly political but Cuba is making great efforts to transform this political relationship into an economically beneficial cooperation. Iran frequently condemning the U.S. embargo against Cuba and has been completely willing to aid Cuba despite suffering economic losses.

Отношения Кубы с Ираном имеют в основном политический характер, но Куба прилагает огромные усилия, чтобы превратит эти политические отношения в экономически выгодную кооперацію. Иран осуждает американское эмбарго против Кубы и полностью готов помочь Кубе, не смотря на собственные экономические убытки.

Актуальність теми дослідження обумовлена прагненням Республіки Куби та Ісламської Республіки Іран перезавантажити двосторонні відносин. На сучасному етапі новизною у співпраці між двома державами є прагнення підвищити економічні зв'язки до рівня вже функціонуючих політичних. Двосторонні відносини між Кубою та Іраном характеризуються, як “стратегічні”. Саме тому логічним є бажання поглибити співпрацю у сфері новітніх технологій, обмінюватися досвідом.

В останні роки між країнами активно розвивається взаємодія в сільському господарстві, машинобудуванні, освіті, біотехнології, підписані двосторонні угоди в сфері охорони здоров'я, промисловості, енергетики, транспорту та банківської справи. Іран надає Кубі багато-

мільйонні кредити [1]. Однак товарообіг складає всього кілька десятків мільйонів доларів. Об'єднуючим детермінантом кубинсько – іранських відносин є вороже ставлення до США. Обидві країни, однаково перебувають у конфлікті з США, хоча і розташовані на різних кінцях світу, все ж тісно співпрацюють один з одним, щоб відстоювати права своїх народів. Куба висловлює свою незгоду з приводу санкцій США проти Ірану, які спрямовані на заподіяння економічних збитків в надії змусити Іран зупинити виконання своєї ядерної програми [2].

Ісламська Республіка Іран неодноразово заявляла, що країна розвиває свій ядерний потенціал виключно в мирних цілях, проте США та їхні союзники звинувачують державу в намірах створити ядерну зброю. В якості відповіді на останні санкції Іран пригрозив перекрити Ормузьку протоку, яка веде з Перської затоки і яка є головним маршрутом експорту нафти з Близького Сходу. США, що розташовують значний оперативний флот в регіоні, пообіцяли вжити необхідних заходів для того, щоб протока залишалась відкритою.

В свою чергу, Куба підтримує Іран у видобутку атомної енергетики в мирних цілях. Іран все більше намагається заручитися підтримкою Куби, так як остання мала подібні тертя з США в 1959 році. Куба, розташована всього в 90 милях від узбережжя Флориди, протягом 50 років перебуває під торговою блокадою з боку США, метою якої є повалення комуністичного уряду острова.

Цей острів в Карибському морі, а також Іран входять у список чотирьох країн, разом з Сирією і Суданом, які, на думку Держдепартаменту США, спонсорують міжнародний тероризм [3].

Рішення про протистояння та перемогу Сполучених Штатів було прийнято під час зустрічі Ф. Кастро та лідера ісламської революції Аятола Хомейні, що відбулась у 2012 році в Тегерані. На даній зустрічі Ф. Кастро в черговий раз погодилися з Аятолою Хомейні про те, що Іран і Куба можуть призвести США до поразки. Дві країни погодилися прийняти “спільні спеціальні заходи” проти санкцій і тиску, що накладаються на країни третього світу, засуджуючи подібні дії, які відповідають однополярному світовому порядку. В прийнятому комюніке країни погодилися посилювати свої зусилля для створення справедливого економічного режиму, який допомагав би країнам третього світу рухатися шляхом процвітання, а також соціального та економічного розвитку [4].

Рух неприєднання є фундаментом у двосторонній співпраці Куби та Ірану. У меморандумі про взаєморозуміння, що був підписаний у червні 2008 року, держави заявили про свою незмінну підтримку “один одного на міжнародній арені”.

В кінці листопада 2009 року МАГАТЕ ухвалило санкцію спрямовану проти Ірану, що спричинено таємними діями держави по збагаченню урану. Куба знов ж таки виступила проти резолюції, разом з Венесуелою та Малайзією. Керівні члени Ради МАГАТЕ закликають Іран припинити збагачення урану та заморозити будівництво свого ядерного об'єкту Фордо, розташованого біля Кум. У лютому 2008 року Куба і Іран підписали їхню першу угоду про сприяння науково – технічному співробітництву, яке зосереджено на біотехнологіях, таких галузей, як медична та фармацевтична. З вересня 2008 року Іран почав фінансувати студентів-медиків з Соломонових островів для навчання на Кубі, фінансуючи й авіа переліт і комп'ютерні обладнання для студентів-медиків, які не в змозі самостійно оплачувати власний шлях до Гавани, щоб навчатися.

У вересні 2009 року Куба ввела в дію двосторонню торговельну угоду, що була у підписана з Іраном, ще в 2007 році. Завдяки даній угоді планується збільшити товарообіг між двома країнами за рахунок зменшення тарифів на іранські товари, що ввозяться на Кубу від 10 до 30 %, та на 88 різних продуктів, включаючи текстильні вироби, промислове обладнання та меблі. У листопаді 2009 року Іран і Куба підписали меморандум про взаєморозуміння. Завдяки цій угоді, Іран збільшив кредитну лінію на Кубу у розмірі 300 мільйонів євро, в загальній складності у розмірі 500 мільйонів євро. Іран і Куба виділили 250 мільйонів євро для реалізації малого і середнього бізнесу, покупки інженерно-технічних послуг, будівництва заводів і імпорту іранських товарів [5].

На основі вище викладеного матеріалу можна зробити висновок, що Куба та Іран у своїх взаємовідносинах не прагнуть чогось нового, а мають наміри продовжувати та змінювати вже існуючі відносини. Можна стверджувати, що потенціал двох країн у співпраці в науковій, виробничій та торговельній сферах набагато більший, ніж існуючі цифри та статистики.

Список використаних джерел та літератури

1. Іран поддерживает резолюцию ООН, осуждающую односторонние санкции против Кубы [Электронный ресурс] // Iran news. – 2012. – 16 ноября. – Режим доступа: http://www.iran.ru/news/politics/84166/Iran_podderzhivaet_rezolyuciyu_OON_osuzhdayushchuyu_odnostoronnie_sankcii_protiv_Kuby. – Название с экрана
2. Cuba and Iran to fight jointly the United States [Electronic resource] // Iran Press Service. – Access mode: http://www.iran-press-service.com/articles_2001/may_2001/iran_cuba_castro_10501.htm. – Title from the screen

3. Pons E. Castro and terrorism a chronology [Electronic resource] / E. Pons // Institute for Cuban and Cuban-American Studies. – Access mode: http://www6.miami.edu/iccas/terrorism_email.pdf. – Title from the screen

4. Tulchin Joseph S. Latin America in the new international system. Joseph S. Tulchin [Electronic resource] // B. London. – Access mode: http://www.people.fas.harvard.edu/~jidoming/images/jid_cubanforeign.PDF. – Title from the screen

5. Wellman Ariel Farrar. Cuba-Iran Foreign Relations [Electronic resource] / A. Wellman // Iran Tracker. – 2010. – Access mode : <http://www.irantracker.org/foreign-relations/cuba-iran-foreign-relations>. – Title from the screen